

Open brief aan de heer K.H.W. Knot, president van De Nederlandsche Bank

Betreft: uw inzet rond de klimaatcrisis bij de herziening van het monetair beleid van de ECB

Amsterdam, 12 november 2020

Geachte president Knot,

de Covid-19 pandemie heeft ons dit jaar hard getroffen. De klimaatcrisis doet dat al langer, en dreigt dat de komende jaren nog veel harder te gaan doen. De Europese Unie wil beide crises samen bestrijden. Dat kan door de economische stimuleringsmaatregelen vorm te geven op een manier die ook het klimaatrisico vermindert. Zo kan ook het monetair beleid helpen de doelstellingen van het Klimaatakkoord van Parijs te bereiken en de opwarming van de aarde te beperken tot 1,5 graad Celsius.

De Europese Centrale Bank (ECB) speelt een belangrijke rol bij de huidige steunoperaties en het geplande herstel. Dat doet zij onder meer via haar opkoopprogramma's op financiële markten en herfinancieringsoperaties voor banken. Hierdoor is de invloed van de ECB op de algemene economische ontwikkeling de afgelopen jaren sterk gegroeid. De specifieke maatregelen vanwege de Covid-19 pandemie hebben deze invloed dit jaar nog eens fors doen toenemen.

In de huidige herziening van haar monetair beleid bekijkt de ECB ook hoe het klimaatgerelateerde risico's kan meenemen en hoe ze de overgang naar een klimaatneutrale economie kan ondersteunen. In dit verband heeft Christine Lagarde, de president van de ECB, beloofd "alle beschikbare wegen te verkennen om de klimaatverandering te bestrijden".¹ Zij verklaarde dat de ECB zal onderzoeken of het aan haar gegeven onderpand correct wordt gewaardeerd, rekening houdend met klimaatrisico's. Ook gaf zij aan "zeer waarschijnlijk" de strijd tegen de klimaatverandering als parameter te zullen gebruiken bij het kalibreren van de opkoopprogramma's van de ECB.²

¹ Lagarde puts green policy top of agenda in ECB bond buying, [Financial Times](#), 8 juli 2020.

² [Interview](#) Christine Lagarde van France2, 4 juni 2020.

Eerder hebben deskundigen vijf stappen geïdentificeerd die de ECB kan zetten om haar crisisreactie in overeenstemming te brengen met de doelstellingen van het Klimaatakkoord van Parijs:³

1. De programma's voor de aankoop van activa en beleenbare activa in overeenstemming brengen met het Klimaatakkoord van Parijs.⁴
2. De herfinancieringsoperaties voor de banksector in overeenstemming brengen met het Klimaatakkoord van Parijs.⁵
3. De markt voor duurzame investeringen ondersteunen en met de Europese Investeringsbank en soortgelijke Europese instellingen samenwerken om duurzame investeringen te stimuleren.⁶
4. Prudentiële maatregelen nemen om de schokbestendigheid van de Europese bankensector tegen klimaatrisico's te vergroten en de financieringen van fossiele brandstoffen te verminderen.⁷
5. Het goede voorbeeld geven op het gebied van transparantie door te kijken of de eigen activiteiten in overeenstemming zijn met het Klimaatakkoord van Parijs en hierover te communiceren met Europese en nationale politici.

Wij juichen de voornemens van president Lagarde ten zeerste toe. Net zo waarderen wij de voortrekkersrol die De Nederlandsche Bank rond klimaat heeft gespeeld op het terrein van supervisie, zoals via haar betrokkenheid bij het internationale netwerk van centrale banken en toezichthouders voor de vergroening van het financiële systeem (NGFS).

Met deze brief nodigen wij u uit om uw visie met ons te delen op de rol van de ECB met betrekking tot specifiek klimaatverandering en monetair beleid. Wij zouden het zeer op prijs stellen als u uw standpunt over elk van de bovengenoemde voorstellen - die van de president van de ECB en die van de deskundigen- met ons zou delen. We zouden het ook waarderen als u eventuele andere concrete beleidsmaatregelen schetst die de ECB binnen haar mandaat zou kunnen uitvoeren om de overgang naar een klimaatneutrale economie te ondersteunen.

³ Positive Money Europe, New Economics Foundation, 350.org (2020) [‘The ECB and climate change: outlining a vision for success’](#).

⁴ Schoenmaker (2019) [‘Greening Monetary Policy’](#), Bruegel.

⁵ Van 't Klooster en van Tilburg (2020) [‘Targeting a sustainable recovery with green TLTROs’](#), Sustainable Finance Lab en Positive Money Europe.

⁶ Benink en Boonstra (2014) ‘How Europe could escape deflation; ECB and EIB should reflate Europe’s economy’, OMFIF en van Tilburg en Simic (2020) [‘The New unconventional’](#), Sustainable Finance Lab.

⁷ Schoenmaker, van Tilburg en Wijffels (2015) [‘What role for financial supervisors in addressing systemic environmental risks?’](#), Sustainable Finance Lab.

We kijken uit naar uw antwoord, waarvoor alvast onze hartelijke dank.

Met een hartelijke groet,

mede namens mijn collega's in het Sustainable Finance Lab, vakbond FNV, de groene werkgeversorganisaties MVO Nederland en de Nederlandse Vereniging Duurzame Energie (NVDE), ontwikkelingsorganisatie OxfamNovib, milieuorganisaties Urgenda, Greenpeace, Milieudefensie, Wereld Natuurfonds (WWF) en de Jonge Klimaatbeweging en de Eerlijke Geldwijzer, Banktrack en Our New Economy (ONE),

A handwritten signature in black ink, consisting of a series of loops and a long, sweeping line extending upwards and to the right.

Rens van Tilburg, Directeur Sustainable Finance Lab